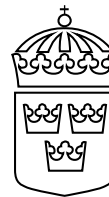

Regeringens proposition

2024/25:6

Extra ändringsbudget för 2024 – Ytterligare materiel och ekonomiskt stöd till Ukraina

Prop.
2024/25:6

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 september 2024

Ulf Kristersson

Elisabeth Svantesson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2024. Förslagen är en följd av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

I propositionen lämnas förslag om bemyndiganden för regeringen att skänka försvarsmateriel till Ukraina som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid. Vidare föreslås ökade anslag och bemyndiganden för att kunna ersätta materielen. I syfte att skapa förutsättningar för ett eventuellt framtida stöd till Ukraina inom luftförsvarsområdet föreslås även ett utökat bemyndigande för regeringen att göra beställningar av materiel till stridsflygplanet JAS Gripen. Propositionen innehåller också förslag om ett ökat anslag för att ge bidrag till fonder och bilaterala och multilaterala donationsprojekt som har upprättats i syfte att stödja landet. Dessutom föreslås bemyndiganden för regeringen att anskaffa försvarsmateriel och försvarsutrustning samt skyddsmateriel inom det civila området för att skänka dessa till Ukraina.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	5
3	Ändringar i statens budget för 2024.....	6
3.1	Ändringar av statens utgifter	6
3.2	Konsekvenser för statens budget.....	10
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 september 2024	11

Regeringens förslag:

1. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (avsnitt 3.1).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av luftvärnsrobotar, stridsbåt 90, utbildningsmateriel, stridsvagnsminor, pansarskott, infanteriutrustning, personlig utrustning, personlig CBRN-skyddsutrustning och sjösättningsvagnar, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 851 842 000 kronor (avsnitt 3.1).
3. Riksdagen godkänner ändrad ram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2024 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till fem dagar.

Tabell 1.1 Ändrad ram för utgiftsområde 6 och ändrade anslag 2024

Tusental kronor

Utg. omr.Anslag		Beslutad	Förändring	
		ram/anvisat anslag	av ram/ anslag	Ny ram/ny anslagnivå
6	Försvar och samhällets krisberedskap	131 982 937	809 992	132 792 929
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	62 970 599	18 000	62 988 599
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	3 512 019	745 492	4 257 511
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	50 122 148	46 500	50 168 648
	Summa anslagsförändring på ändringsbudget		809 992	

Tabell 1.2 Ändrade beställningsbemyndiganden 2024

Tusental kronor

Utg. omr.	Anslag		Beslutat beställ- nings- bemyndi- gande	Förändring av beställ- nings- bemyndi- gande	Nytt beställ- nings- bemyndi- gande	Tidsperiod
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	36 985 019	38 670	37 023 689	2025–2031
6	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 276 000	552 950	1 828 950	2025–2026 ¹
6	1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	192 582 038	3 076 330	195 658 368	2025–2034
6	2:4	Krisberedskap	2 650 000	100 000	2 750 000	2025–2030
Summa förändring av beställnings- bemyndigande på ändringsbudget				3 767 950		

Anm.: De ekonomiska åtagandena medger utgifter fr.o.m. 2025 t.o.m. angivet slutår.

¹ Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2026 till 2025–2026.

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Regeringen har lämnat tre extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2024. Propositionerna har avsett försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:144 och 145), åtgärder i samband med rekonstruktion av SAS AB (prop. 2023/24:134, bet. 2023/24:FiU35, rskr. 2023/24:167) och ytterligare försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina (prop. 2023/24:155, bet. 2023/24:FiU36, rskr. 2023/24:265 och 266). Regeringen har även lämnat propositionen Vårändringsbudget för 2024 (prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:241–253).

Vidare har riksdagen beslutat om ändringar i statens budget för 2024 för återställning av Riksbankens eget kapital (bet. 2023/24:FiU28, rskr. 2023/24:277 och 278).

Sverige har lämnat ett omfattande stöd till Ukraina. Landet har efterfrågat ytterligare stöd. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att skyndsamt bistå Ukraina med ytterligare ekonomiska och materiella resurser. Försvarsmakten bedöms under en begränsad tid kunna avvara viss försvarsmateriel. Sverige bör även fortsatt bistå Ukraina ekonomiskt genom de fonder och bilaterala och multilaterala donationsprojekt som länder inom EU och Nato har upprättat för att stödja Ukraina. Vidare bör beställningar av materiel till stridsflygplanet JAS Gripen göras i syfte att skapa förutsättningar för ett eventuellt framtida stöd till Ukraina inom luftförsvarsområdet.

Regeringen anser mot denna bakgrund att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2024.

Regeringen anser vidare mot bakgrund av vad som ovan anförts att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till fem dagar.

Regeringen och Sverigedemokraterna har kommit överens om att införa en ram för det militära stödet till Ukraina för åren 2024–2026. Ramen uppgår till 75 miljarder kronor, fördelat på 25 miljarder kronor per år. Det stöd som föreslås i denna proposition är en del av den ramen.

3 Ändringar i statens budget för 2024

3.1 Ändringar av statens utgifter

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 62 970 599 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år besluta om beställningar av materiel och anläggningar som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 985 019 000 kronor 2025–2031.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* ökas med 18 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* besluta om beställningar av materiel och anläggningar som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 37 023 689 000 kronor 2025–2031.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera utbildnings- och övningsverksamhet för utvecklingen av försvarsmaktsorganisationen, planering, nationella operationer och insatser och operationer och insatser under Natos ledning inom Natos eget territorium, under ledning av bilaterala och multilaterala samarbeten samt försvarsunderrättelseverksamhet. Anslaget används även för att bibehålla materielens eller anläggningens tekniska förmåga eller prestanda.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina ökades anslaget med 527 000 000 kronor för utgifter för överföring av materiel till Ukraina och för utbildningsinsatser för att utveckla Ukrainas försvarsförmåga (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:145). Därefter ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Ytterligare försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina med 894 000 000 kronor för bl.a. transport, iordningställande och stöd till underhåll av materiel och bemyndigandet ökades med 1 285 019 000 kronor (prop. 2023/24:155, bet. 2023/24:FiU36, rskr. 2023/24:266). Efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2024 ökades anslaget med 900 000 000 kronor för att genomföra åtgärder som stärker den militära förmågan (prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:245).

I denna proposition föreslås regeringen bemyndigas att skänka försvarsmateriel till Ukraina (se anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*). Överföringen av materielen till Ukraina medför bl.a. kostnader för transport med tillhörande säkerhetsoperationer, iordningställande och stöd till underhåll av materielen. Det är angeläget att överföringen kan ske skyndsamt. Anslaget bör därför ökas med 18 000 000 kronor.

För att iordningställa och vidmakthålla den materiel som föreslås skänkas behöver även beställningar göras som medför ekonomiska

åtaganden kommande år. Dessa beställningar bedöms inte rymmas inom det befintliga bemyndigandet. Bemyndigandet bör därför ökas med 38 670 000 kronor. Ökningen av bemyndigandet medför behov av framtida anslag 2025–2028.

1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 512 019 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år besluta om bidrag som medför behov av framtida anslag på högst 1 276 000 000 kronor 2026.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* ökas med 745 492 000 kronor.

Anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* får även användas till att anskaffa materiel och utrustning i syfte att skänka till Ukraina.

Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* besluta om bidrag och beställningar av materiel som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 828 950 000 kronor 2025 och 2026.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter avseende avgifter och bidrag till Natos militära verksamhet och kapacitetshöjande bilaterala och multilaterala stöd. Anslaget får även användas för ekonomiska bidrag för att stödja Ukrainas försvarsförmåga.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina ökades anslaget med 899 000 000 kronor för bidrag till fonder och bilaterala och multilaterala donationsprojekt som länder inom EU och Nato har upprättat i syfte att stödja Ukraina. Vidare beslutades om ett nytt bemyndigande på 1 276 000 000 kronor (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:145). Därefter ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Ytterligare försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina med 400 000 000 kronor för ytterligare bidrag till dessa fonder (prop. 2023/24:155, bet. 2023/24:FiU36, rskr. 2023/24:266). Efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2024 ökades anslaget med 471 000 000 kronor för att bl.a. bidra ekonomiskt till att stärka det ukrainska luftförsvaret (prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:245).

Ukraina har fortfarande behov av stöd i form av ekonomiska bidrag till de fonder och bilaterala och multilaterala donationsprojekt som länder inom EU och Nato har upprättat i syfte att stödja Ukraina. De aktiviteter som avses finansieras med dessa bidrag syftar till att utveckla den ukrainska försvarsförmågan och det är av stor vikt att Sverige skyndsamt kan fortsätta bidra ekonomiskt till dessa fonder och projekt. Anslaget bör därför ökas med 745 492 000 kronor.

Ukraina har behov av materiel i form av maskeringsutrustning, ammunition och infanteriutrusning i syfte att stärka sin operativa försvarsförmåga. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av

att bistå Ukraina med sådan materiel. Sverige bör därför anskaffa sådan materiel och utrustning för att skänka den till Ukraina.

Mot denna bakgrund bör anslagsändamålet utvidgas så att anslaget även får användas till att anskaffa materiel och utrustning i syfte att skänka till Ukraina. Vidare bör bemyndigandet ökas med 552 950 000 kronor och även omfatta 2025. Ökningen av bemyndigandet medför behov av framtida anslag 2025 och 2026.

Utförelse av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kräver tillstånd enligt samma lag.

1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 50 122 148 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år besluta om beställningar och avveckling av materiel och anläggningar som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 192 582 038 000 kronor 2025–2034.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av luftvärnsrobotar, stridsbåt 90, utbildningsmateriel, stridsvagnsminor, pansarskott, infanteriutrustning, personlig utrustning, personlig CBRN-skyddsutrustning och sjösättningsvagnar, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 851 842 000 kronor.

Anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* ökas med 46 500 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* besluta om beställningar och avveckling av materiel och anläggningar som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 195 658 368 000 kronor 2025–2034.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera utveckling, anskaffning, återanskaffning och avveckling av anslagsfinansierad materiel och anläggningar.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina ökades anslaget med 1 194 000 000 kronor för att kunna ersätta delar av den materiel motsvarande det som i propositionen föreslogs skänkas till Ukraina och bemyndigandet ökades med 4 317 492 000 kronor (prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:145). Därefter ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2024 – Ytterligare försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina med 1 046 148 000 kronor för att kunna ersätta den materiel som i propositionen föreslogs skänkas till Ukraina eller säljas till Amerikas förenta stater och bemyndigandet ökades med 9 489 546 000 kronor (prop. 2023/24:155, bet. 2023/24:FiU36, rskr. 2023/24:266). Efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2024 minskades anslaget med 745 000 000 kronor och bemyndigandet ökades med 1 225 000 000 kronor (prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24:245).

Ukraina har efterfrågat stöd i form av försvarsmateriel, bl.a. luftvärnssystem och robotar. Försvarsmakten har på uppdrag av regeringen lämnat förslag på hur ett fortsatt substantiellt stöd till Ukraina kan utformas (Fö2024/00382).

Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina. Sverige bör därför bistå Ukraina med den materiel som Försvarsmakten bedöms kunna avvara.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. Den aktuella försvarsmaterielen behövs för statens verksamhet, men bedöms tillfälligt kunna avvaras som stöd till Ukraina. För att regeringen ska kunna skänka materielen krävs därför riksdagens bemyndigande.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2024 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av luftvärnsrobotar, stridsbåt 90, utbildningsmateriel, stridsvagnsminor, pansarskott, infanteriutrustning, personlig utrustning, personlig CBRN-skyddsutrustning och sjösättningsvagnar, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 851 842 000 kronor.

Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att delar av den materiel som föreslås skänkas till Ukraina skyndsamt kan ersättas med motsvarande materiel. Anslaget bör därför ökas med 46 500 000 kronor.

För att kunna ersätta den materiel som nu föreslås skänkas till Ukraina med motsvarande materiel behöver även beställningar göras som medför ekonomiska åtaganden kommande år. Bemyndigandet bör därför ökas med 805 342 000 kronor.

Ukraina har även efterfrågat stöd inom luftförsvarsområdet. I syfte att skapa förutsättningar för ett eventuellt framtida stöd till Ukraina inom detta område behöver beställningar av materiel till stridsflygplanet JAS Gripen göras, vilket medför ekonomiska åtaganden kommande år. Bemyndigandet bör därför ökas med 2 270 988 000 kronor.

Sammantaget bör bemyndigandet ökas med 3 076 330 000 kronor. Ökningen av bemyndigandet medför behov av framtida anslag 2025–2028.

Utförelse av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen om krigsmateriel kräver tillstånd enligt samma lag.

2:4 Krisberedskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 874 608 000 kronor.

Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 650 000 000 kronor 2025–2030.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2024 för anslaget 2:4 *Krisberedskap* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 750 000 000 kronor 2025–2030.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och deras konsekvenser. Anslaget används också för att finansiera åtgärder för att kunna ge stöd till andra länder vid en allvarlig kris.

Ukraina har efterfrågat stöd med skyddsmateriel inom det civila området. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att skänka materiel i form av t.ex. skyddsmasker och annan personlig skyddsutrustning till Ukraina.

För att kunna anskaffa materiel som sedan kan skänkas till Ukraina behöver beställningar göras som medför ekonomiska åtaganden kommande år. Bemyndigandet bör därför ökas med 100 000 000 kronor. Ökningen av bemyndigandet medför behov av framtida anslag 2025.

3.2 Konsekvenser för statens budget

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att anvisade medel sammantaget ökar med 0,8 miljarder kronor 2024. De ökade utgifterna beräknas försämra statens finansiella sparande med 0,8 miljarder kronor och öka statens lånebehov med motsvarande belopp. De föreslagna förändringarna av beställningsbemyndigandena för anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap*, 1:2 *Försvarmaktens insatser internationellt*, 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 2:4 *Krisberedskap* medför ökade utgifter. Anslagen beräknas behöva öka med totalt 3,8 miljarder kronor för 2025–2028. De ökade utgifterna beräknas försämra statens finansiella sparande med 0,6 miljarder kronor 2025, 0,7 miljarder kronor 2026, 1,5 miljarder kronor 2027 och 0,9 miljarder kronor 2028. Statens lånebehov beräknas öka med motsvarande belopp.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 september 2024

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Svantesson, Ankarberg Johansson, Edholm, J Pehrson, Waltersson Grönvall, Jonson, Wykman, Malmer Stenergard, Bohlin, Pourmokhtari

Föredragande: statsråden Svantesson, Jonson, Bohlin

Regeringen beslutar proposition 2024/25:6 Extra ändringsbudget för 2024 – Ytterligare materiel och ekonomiskt stöd till Ukraina